

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 18. julija 1877.

O b s e g: Našim volilcem! — Dragina govejega mesá. — Pregarjanje geseuic na zelji in repi. — Korenje dobra konjska krma. — O delitvi konjskih premij na Kranjskem. — Dijakom na pot o šolskih počitnicah. — Obrazi iz življenja. (Konec.) — Angora. (Dalje.) — Kako dualizem v zvezi z liberalizmom skrbi za kmeta in obrtnika, pa za nas vse. — Spomini na volitve Kranjske. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Našim volilcem!

Volitve poslancev za deželni zbor Kranjski so konĉane.

Zmaga naša v kmeĉkih obĉinah je slavna, enoglasna skor povsod, le v Koĉevskem okraji se je par slovenskih volilcev izneverilo domovini svoji in je zato zmagal z enim samim glasom kandidat Koĉevski. — V mestih in trgih pa žalibog ni bil izid volitev tak, kakoršnega smo smeli pričakovati; le Kranja in Škofjeloke ni strla nemĉurstva „boa constrictor“; ona sta rešila ĉast matere Slovenije, da je izvoljen bil naš kandidat. V drugih mestih in trgih zmaga naša pa zato nikakor ni bila mogoĉa, ker mnogo domaĉih izdajalcev ni bilo sram pomagati tuji sili, kakoršne nikdar nikoli nismo še doživeli, dokler volimo za deželne zbore, in katero svetu odkriti bodo poslanci naši priliko imeli na drugem mestu.

Ĉe tudi smo po takem veĉinoma sedaj propali, propali smo pošteno, — ali more nasprotna nam stranka to o svoji zmagi reĉi, kazal bode pretres volilnih dokumentov.

MoŹje slovenski! Vlada Vam je, ko je najveĉ dela bilo po kmetih, naloŹila teŹko breme potovanja k volitvam v oddaljene kraje. Vi ste v zavesti domovinske dolŹnosti srĉno premagali to nezgodo o hudi vroĉini: ljubezen do domovine Vam je hladila ĉelo in zaupanje na zmago Vam je krajšalo pot. Ni Vas prišlo na volišĉe le po 10 in 12, prišlo Vas je na stotine, prišli ste skoro da vsi.

Gospodarske stvari.

Dragina govejega mesá.

Goveje mesó je ĉedalje draŹje. Źe bo kilo pri nas kmalu po 60, na Dunaji in v veĉ drugih mestih je celó Źe po 80 krajc. in še ĉez. Vselej pa je laĉni Źelodec bil slab patriot. To smo skusili leta 1848. Leta 1846., ko je dragina ĉedalje veĉa postajala, je bolj uboŹno ljudstvo povzdigovalo svoj glas, naj vlada Avstrijska prepové izvoŹnjo raznoterega ŹiveŹa; al vlada ni hotela slišati tega glasú, in vsled mnogovrstne nevolje ljudstev in ĉedalje veĉe dragine prišle so prekucije leta 1848. Neizmerno veliko stvari, ki sluŹijo ĉloveku v ŹiveŹ, se je nakupovalo takrat v Avstriji, pa izvaŹevalo v tuje deŹele. Prav tako se godí zdaj. Tisoĉ in tisoĉ

Narodni volilni odbor se je z Źivim zaupanjem obrnil do Vas domorodcev po kmetih, trgih in mestih. Vi ste poslušali njegov glas in zaupanje mu povrnili z zaupanjem, ne brigaje se v ponôsní neodvisnosti svoji niti za sladkanje niti za Źuganje protivnikov naših.

Bodi Vam za to oĉitna prisrĉna zahvala! Narod slovenski v zvezi z odliĉnimi rodoljubi in s preĉastito duhovšĉino, ki se po pravici more zvati biser mile nam matere Slovenije, bila je skala, na kateri so se razbile grozovite zapletke in nakane, s katerimi celó sĉla naša prepreĉi se je drznila tuja sila po mnogostranski komandi in Iškarijotovih srebernjakih.

Slava zato Vam volilcem, ki ste zvesti ostali svetinjam domovine naše! Ĉe bode treba, da Vas narodni volilni odbor zopet kliĉe na volitveni boj, ĉujte njegov glas zopet tako verno kakor zdaj, in ko se razjasnila bodo vremena Slovanom v Avstriji, do ĉesar imamo trdno nado, vidimo se zopet na volilnem bojišĉi z navdušenim klicem, ki se ima odmevati po planinah in dolinah domovine naše: „ne vdajmo se!“ Še bo jutri dan!

Narodni volilni odbor

v Ljubljani 16. julija 1877.

Dr. Jan. Bleiweis,

odbora prvomestnik.

volov in drugih goved gré skor vsak dan iz Avstrije in Ogerskega po Źeleznicah ĉez Nemško mejo, in to brez colnine. Źe je vsak oficirĉek Nemške armade za veĉ mesecev preskrbljen z osoljenim, posušenim ali drugaĉe umetno pripravljenim mesom, — pri nas domá pa si revniši ljudje ne morejo veĉ, malopremožni pa komaj še košĉek mesa kupiti. Ĉe se je na prid vojaštvu prepovedalo, v tuje drŹave prodajati kónj, kako da se zaĉasno ne ustavi izvoŹnja goved in druge klavne Źivine? Ali mar gospodje, ki stojé na krmilu vladi, res ne vedó, ĉemu veĉidel se nakupujejo dandanes pri nas voli? Ali ne vedó, da se Nemška armada na skrivnem pripravlja na vojsko? Ali res ne vedó, kar vé ves svet, da v Pasovem na Bavarskem mnogo mesarjev vsak teden mnogo valov zakolje in na stotine centov posušenega suhega mesá

za Prusko armado prodaja? — Če to ni res, o čemur poročajo mnogi nemški časniki, naj prekličajo vladni časniki taka poročila. Ker pa tega ne storijo, mora se misliti, da je vse resnično. Vsaj so tudi „Novice“ že večkrat povedale, kako celó naša Kranjska deželica mora svoje vole in krave žrtovati Nemški državi.

Gospodarske skušnje.

Preganjanje gosenic na repi in zelji.

Ker so „Novice“ že mnogo sredstev priporočale o preganjanji gosenic na zelji in repi, naj tudi jaz povem, kar sem že trikrat skusil. Če ima gospodar vodo blizo, kjer so raki, je hitra pomoč ta-le: Naj se naloví rakov kakega pol škafa ali kolikor je potreba, več ali manj, in naj jih pusti na solncu, da krepajo in se dobro osmradijo. Ko se je to zgodilo, naj se naliže na-nje vode, in s to vodo naj se tri jutra zaporedoma zelnik ali repišče poškropí, pa gotovo prežene gosenice. Isto to veljá tudi za polže. C.

Korenje dobra konjska krma.

Že večkrat smo priporočali med drugo krmo večkrat konjem pokladati tudi korenja vzlasti takim konjem, ki boleajo za kašljem (kevžehom) in katerih se naduha prijeti hoče. Sladko korenje tolaži kašelj in ga odpravi, če se sicer z bolehnim konjem umno ravná. Ker pa korenje tudi na čeva dela, da se konju blato v njih ne zapeče, priporoča se korenje konjem tudi iz tega ozira. Zato svetuje nek skušen gospodar korenje vsak dan dajati z večerno klajo, ker zjutraj in opoldne, ko je konjem dovoljeno le malo časa za krmenje, sežejo pred vsem najraje po korenji in pustijo oves in rezanico na strani. Omenjeni gospodar dalje piše to-le: Izprva vzamem korenje naravnost z njive in ga s perjem vred dam konjem. Žró ga prav radi. Ko pa spravim korenje z njive domú, denem nekoliko korenja s perjem na stran in takega konjem pokladam tako dolgo, dokler je perje še zeleno. Konj korenje s perjem vred prav rad jé, in zato tudi ni treba perja rezati od korenja. Že veliko let tako ravnám in zdrave konje imam.

O delitvi konjskih premij na Kranjskem.

II. Posebni predpisi

(Konec.)

1. Žebički in licencirani privatni žebci plemenjaki se smejo k premiranju pripeljati samo v dveh konkursnih krajih, namreč v Kranji in v Bledu.

2. Za premijo utegnejo prositi lepi dveletni žebički Pincgavskega plemena, če so dobro rejani in če po rasti svojega trupla obetajo, da se bodo zana-prej dobro razvili, tako, da bodo enkrat dobri žebci plemenjaki.

3. Do premij imajo posestniki takih žebičkov le takrat pravico, če se s postavno pripustnico dokaže, da so ti žebički od cesarskega ali licenciranega privatnega žebca plemenjaka, in se dokaže po spričevalu županovem, od pristojne politične okrajne gosposke potrjenem, da so jih posestniki sami izredili.

4. Žebički, ki so premirani bili kot dveletni, pa se drugo leto zopet k premiranju pripeljejo, se smejo, ako so se popolnoma izrastli in imajo izvrstne plemenske lastnosti, ali od vlade kupiti za deželne žebce plemenjake, ali pa, če se jim dá za najbližnji ubrejejni tečaj pripustnica, nasvetovati od deželne komisije pri c. kr. ministerstvu kmetijstva, da jim podeli podporšino.

5. Žebičkom, kateri za premijo prosijo, se bode, ako se spoznajo za premije vredne, od premijske komisije v obeh konkursnih krajih, namreč v Kranji in v Bledu skupaj delilo: dveletnim žebičkom 5 premij po 30 srebrnih goldinarjev.

6. Za premije smejo prositi licencirani privatni žebci plemenjaki, kateri so dobro rejani, zdravi in krepki in na sebi imajo lastnosti dobrega žebca plemenjaka sploh, in posebno pa dobre lastnosti za tisto pleme, katero se izrejuje (Pincgavsko pleme).

7. Lastniki takih žebcev, kateri za premije prosijo, morajo predložiti premijski komisiji pripustne bukvice, v katere so po predpisu zapisovali kobile, ki so jih ubrejili itd.

8. Licencirani privatni žebec plemenjak, ki je že premijo dobil, ni izključen, da bi ne smel prihodnje leto zopet prositi za premijo.

9. Žebci, kateri so se dali od države proti stanoviti podporščini v rejo privatnim gospodarjem, kakor tudi privatni žebci plemenjaki, kateri že dobivajo od države podporščino (subvencijo), ne dobijo nobene premije.

10. Privatnim žebcem plemenjakom, kateri za premijo prosijo, se bode, ako se spoznajo za premije vredne, od premijske komisije v Kranji in v Bledu dalo eno darilo po 50 srebrnih goldinarjev.

Od c. kr. deželne vlade za Kranjsko
v Ljubljani 24. majnika 1877.

Podučne stvari.

Dijakom na pot

o šolskih počitnicah. *)

Preteklo je tudi to šolsko leto, kakor so prošla vsa druga, nekaterim na čast, nekaterim na žalost. Vendar, bodi si šolski vspeh kakoršen koli, vsi dijaki radostni čakajo časa, da se ločijo šolskih klopí in šolskega prahu.

Komaj so prišli dijaki v domače kraje, in večina njih že misli na različne zabave, da bi jim veselo pretekla dva meseca počitnic. Dobode se jih pa tudi taci, kateri, ne misleči samó na zabavo, so si že odločili, kakove knjige bodo brali in študirali ter se ž njimi najbolj zabavali. Dobro mislijo uni, ker si tako hočejo neposredno vedriti duhá, al boljše mislijo drugi, ker v tem ne pozabljajo svojega uma, temuč ga želé z novimi pridobitvami obogatiti in zbistriti.

A to ni vse, kar more dijak storiti ob počitnicah. Še nekaj plemenitejšega je, ker mu je cilj plemenitejši, izvirajoč iz ljubezni do domovine.

Dobro je, krepiti si teló, — dobro je, hraniti se s čitanjem in učenjem, a to je naposled vse gola tesnodušnost, in reklo bi se lahko, sebičnost. Komú koristiš, če se ves dan sučeš po polji, ali če sediš pri svoji mizi ter bereš zabavno ali podučno knjigo? Učiti se, da kedaj koristiš svojemu rodu in kolikor moreš že zdaj delovati za národno prosveto, to je vredno pravega človeka, resničnega domoljuba.

A kaj more storiti dijak, kateremu se je samemu še učiti, kako bi druge učil? Oj, more in more dosti, osobito pri nas! Kakošne dijake ima naša slovenska zemlja? Največ kmečke sinove. Kdo nam pa more dokazati, da dijak ne more storiti ničesa med kmečkim

*) Po Tržaškem časniku „Naša Sloga“, obrneno na razmere slovenske po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.